

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovi člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2010. SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-427/11
Sarajevo, 29. juni 2012. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	12

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovi revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona BiH.

Revizija je na osnovi uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 3. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u 2010. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2010. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila je ukupne prihode u iznosu od 4.799.726,96 KM¹, čija struktura je data u sljedećoj tabeli:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	528.511,84	11,01%
2	Prilozi fizičkih lica	146.942,69	3,06%
3	Prilozi pravnih lica	169.089,32	3,52%
4	Prihodi od imovine	658.583,97	13,72%
5	Prihodi od pravnih lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	3.193.492,82	66,53%
	Ostali prihodi	103.106,32	2,15%
	Ukupni prihodi:	4.799.726,96	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 5.794.437,68 KM².

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SDPBiH.

Stranka je upisana u registar Višeg suda u Sarajevu 21.03.1990. godine, broj upisa R-I-1/90. Dana 16.03.1999. godine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je upisana u registar Kantonalnog suda u Sarajevu, pod brojem R-I-1/99.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

¹ Podaci iz obrasca 3 (ukupni prihodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja SDPBiH za 2010. godinu, koji je dostavljen dana 28.06.2012. godine.

² Podaci iz obrasca 4 (ukupni rashodi političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja SDPBiH za 2010. godinu, koji je dostavljen dana 27.06.2012. godine.

Lica ovlaštena za zastupanje stranke su Zlatko Lagumdžija, predsjednik i Nermin Nikšić, generalni sekretar.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2010. godinu je Ferid Buljubašić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, organizacionu strukturu Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine čine:

- Glavni odbor SDPBiH Sarajevo,
- 13 kantonalnih i regionalnih odbora,
- 2 gradska odbora,
- 95 općinskih odbora i
- Forum mladih SDP BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaj za 2010. godinu i postizborni finansijski izvještaj – Opći izbori 2010. godine Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Glavni odbor SDPBiH Sarajevo,
- Kantonalni odbor SDPBiH Bihać,
- Općinski odbor SDPBiH Zenica i
- Općinski odbor SDPBiH Goražde.

Cilj revizije je da revizoru omogući da izrazi mišljenje o tome da li je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, prihode od imovine, prihode iz budžeta i troškove kampanje.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Služba za reviziju je obavila reviziju i pregled finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za period od 2004. do 2009. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama.

Nakon izvršenog pregleda za 2009. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama da stranka treba postupati u skladu sa odredbama člana 3. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizirane preporuke:

Na osnovi uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2010. godinu, utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke iz Izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu, odnosno i dalje postupa suprotno odredbama člana 3. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka³.

Na osnovi dokumentacije koju je stranka tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja za 2010. godinu dostavila Službi za reviziju, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila prihode od izdavanja imovine koja nije u njenom vlasništvu, čime je prekršila odredbe člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine suprotno odredbi člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka ostvarila prihode od izdavanja prostorija u Zenici, Gračanici, Varešu, Zavidovićima i Bosanskom Grahovu, odnosno stana i garaže na Ilidži, u ukupnom iznosu od 37.138,95 KM.

(1) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine ostvarila je prihode od izdavanja pod zakup poslovnih prostorija u Zenici, Ulica Masarikova broj 48, u iznosu od 29.712,00 KM⁴. Stranka je prihode koje je ostvarila po osnovu izdavanja imovine koja nije u njenom vlasništvu⁵, u finansijskom izvještaju prijavila kao prihod od imovine u vlasništvu političke stranke.

(2) SDPBiH je ostvarila, i u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala, prihode od izdavanja prostorija u Gračanici u iznosu od 1.200,00 KM. Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-369-1/06 od 01.03.2006. godine i Aneks ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-369-2/06 od 23.02.2007. godine, utvrđeno je da stranka Preduzeću "Džemik" Gračanica izdavala poslovne prostorije, površine 16 m² u Gračanici, ulica Ahmed Paše Budimlije br. 12.⁶

(3) U obrascu 3-c (prihodi od imovine) godišnjeg finansijskog izvještaja, SDPBiH je iskazala prihode od izdavanja poslovnih prostorija u Varešu u iznosu od 3.276,95 KM.⁷
- Uvidom u Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-2-3/09 od 19.01.2009. godine i Aneks ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-2-4/09 od 16.02.2009. godine, koje je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine sklopila sa PTP "MPM" Vareš, utvrđeno je da je stranka izdavala poslovne prostorije, površine 174 m², u Varešu, ulica Armije BiH br. 10, i po tom osnovu ostvarila prihode u iznosu od 3.076,95 KM.

³ Prema odredbama člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka politička stranka može da se finansira iz sljedećih izvora finansiranja: članarina; priloga pravnih i fizičkih lica; prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke; budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. Zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entitetskim zakonima; dobiti od prihoda preduzeća u vlasništvu političke stranke.

⁴ Poslovni prostori u Zenici su izdati sljedećim pravnim i fizičkim licima: "Dubrovnik" d.o.o. Zenica, "Intercons" d.o.o. Zenica i Advokat Dalibor Tikvina.

⁵ SDPBiH nije dostavila dokumentaciju o vlasništvu nad prostorijama koje izdaje u Zenici.

⁶ SDPBiH nije dostavila dokumentaciju o vlasništvu nad prostorijama koje izdaje u Gračanici.

⁷ Na osnovi mišljenja Sektora za pravne poslove i provedbu zakona o sukobu interesa, Odsjeka za pravne poslove, broj: SI.05-1-78/12 od 04.06.2012. godine, dokumentacija o vlasništvu nad prostorijama, koju je SDPBiH dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (kopija Katastarskog plana KO Vareš izdata od Općinske geodetske uprave Vareš dana 19.05.2005. godine i Rješenje o utvrđivanju obaveze plaćanja naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta broj: 02/4-255/05 od 04.03.2005. godine), je nepotpuna i ne može se sa sigurnošću utvrditi da li nad nekretninama SDPBiH ima pravo svojine.

- Također je utvrđeno da je SDP BiH u Varešu, u periodu od 01.04. do 30.04.2010. godine, izdavala prostorije fizičkom licu i po toj osnovi ostvarila prihode u iznosu od 200,00 KM.

- (4) Uvidom u godišnji finansijski izvještaj, utvrđeno je da je SDP BiH iskazala prihode od izdavanja prostorija u Zavidovićima u iznosu od 250,00 KM.⁸ Pravno lice "Šeka-Alarm" d.o.o. Zavidovići je na osnovi Ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-306-2/2007 od 03.12.2007. godine i Aneksa ugovora o zakupu poslovnog prostora, broj: 14-17-306-3/2007 od 07.04.2008. godine, koristilo poslovne prostorije – sobu br. 10 u zgradi "Stara Općina", ulica Pinkasa Bandta bb. Stranka je po osnovu izdavanja ovih prostorija, ostvarila prihode u iznosu od 250,00 KM.
- (5) U godišnjem finansijskom izvještaju Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala prihode od izdavanja prostorija u Bosanskom Grahovu u iznosu od 1.800,00 KM.⁹ Općinski odbor Demokratskog narodnog saveza Bosansko Grahovo je na osnovi Ugovora o zakupu poslovnih prostorija, broj: 01-18/08 od 30.07.2008. godine, koristio poslovne prostorije, površine 38 m², u ulici Maršala Tita br. 13. Stranka je po osnovu izdavanja ovih prostorija, ostvarila prihode u iznosu od 1.800,00 KM.
- (6) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala prihode od izdavanja stambenog prostora i garaže na Ilidži u ukupnom iznosu od 900,00 KM¹⁰.
- Uvidom u Ugovor o zakupu stambenog prostora od 01.03.2010. godine, utvrđeno je da je SDP BiH izdavala stan fizičkom licu u ulici Bosanskih gazija br. 29, površine 38 m², i po tom osnovu ostvarila prihode u iznosu od 300,00 KM.
 - Na osnovi Ugovora o najmu garaže, broj: 01-92-12/09 od 30.12.2009. godine, utvrđeno je da je SDP BiH ostvarila prihode od izdavanja garaže, koja se nalazi u Ulici dr. Pintola, u iznosu od 600,00 KM.

b) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹¹.

- (1) Na osnovi pregleda i kontrole dodatne dokumentacije, utvrđeno je da su odbori Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine koristili bez naknade ili po povoljnijim uvjetima prostorije općina, što je suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
- Općinski odbor SDP BiH Ilidža je u periodu od 01.01. do 31.12.2010. godine koristio bez naknade prostorije Općine Ilidža, površine 32 m².

⁸ Na osnovi mišljenja Sektora za pravne poslove i provedbu zakona o sukobu interesa, Odsjeka za pravne poslove, broj: Sl.05-1-78/12 od 04.06.2012. godine, dokumentacija o vlasništvu na prostorijama koju je SDP BiH dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (Rješenje o prenosu poslovnog prostora Općinskog sekretarijata za budžet Općine Zavidovići broj: 06-374-3/82 od 16.02.1982. godine), je nepotpuna i ne može se sa sigurnošću utvrditi da li nad nepokretnostima SDP BiH ima pravo svojine.

⁹ Na osnovi mišljenja Sektora za pravne poslove i provedbu zakona o sukobu interesa, Odsjeka za pravne poslove, broj: Sl.05-1-78/12 od 04.06.2012. godine, dokumentacija o vlasništvu na prostorijama koju je SDP BiH dostavila Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (Izvod-prijepis posjedovnog lista Odjela imovinsko-pravnih poslova, Odsjek za katastar i geodetske poslove Općine Bosansko Grahovo od 13.03.2008. godine), je nepotpuna i ne može se sa sigurnošću utvrditi da li nad nekretninama SDP BiH ima pravo svojine.

¹⁰ SDP BiH nije dostavila dokumentaciju o vlasništvu na imovinom.

¹¹ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi općinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravne osobe u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu finansirati političke stranke.

Dana 07.10.2009. godine, OO SDPBiH Ilidža je sa Općinom Ilidža sklopio Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 01-76-10/09. Ugovorom je definirano da će OO SDPBiH Ilidža, počevši od 01.10.2009. godine pa do 30.09.2012. godine, koristiti poslovni prostor površine 63,00 m², po cijeni koja je ugovorena u iznosu od 2,00 KM po m², odnosno 10% od početne cijene zakupa po m² koja iznosi 20,00 KM za ekstra zonu u kojoj se nalazi navedeni poslovni prostor. Korištenjem poslovnog prostora po cijeni koja je ispod početne, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primila prilog Općine Ilidža u iznosu od 6.912,00 KM.

- OO SDPBiH Novo Sarajevo je tokom 2010. godine koristio bez naknade prostorije Općine Novo Sarajevo, površine 102,20 m². Prema Odluci o dodjeli na korištenje poslovnih prostora i visini i načinu plaćanja zakupnine poslovnih prostora na kojima pravo raspolaganja ima Općina Novo Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 29/07) najniža visina zakupnine po m² za prvu poslovnu zonu iznosi 12,00 KM. Neplaćanjem zakupnine za vrijeme korištenja poslovnog prostora Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primila prilog Općine Novo Sarajevo u iznosu od 14.716,80 KM.

- Općinski odbor SDPBiH Ilijaš je na osnovi odluke broj: 05-23-2142/03 od 02.06.2003. godine koristio bez naknade prostorije Općine Ilijaš, površine 33,80 m².

Na osnovi informacija koje su dostavile općine, utvrđeno je da sljedeći odbori SDPBiH koriste, bez naknade, prostorije općina: Glamoč, Donji Vakuf, Sanski Most, Jablanica, Bosanska Krupa.

(2) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine primila je priloge anonimnih donatora u ukupnom iznosu od 2.340,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Prema podacima iz poslovnih knjiga i izvoda sa donatorskog računa GO SDPBiH, utvrđeno je da je stranka primila veći broj priloga fizičkih lica u iznosima nižim od 100,00 KM za koje ne posjeduje podatke o donatorima, u ukupnom iznosu od 2.020,00 KM. Sredstva su uplaćena na donatorski račun stranke u periodu od 15.07.2010. do 01.10.2010. godine.

- Glavni odbor SDPBiH je putem donatorskog računa primio i priloge anonimnih donatora u iznosima iznad 100,00 KM, u ukupnom iznosu od 320,00 KM, što je i iskazao u godišnjem finansijskom izvještaju.

Uvidom u izvode sa donatorskog računa utvrđeno je da su na ovaj račun uplaćena dva priloga u iznosima od 100,00 KM, odnosno jedan prilog u iznosu od 120,00 KM. Služba za reviziju je, također, utvrdila da na izvodima nisu navedeni podaci o donatorima, odnosno da SDPBiH ne raspolaže podacima o donatorima.¹²

(3) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u 2010. godini iz budžeta Općine Goražde primila sredstva za plaćanje zakupnine u ukupnom iznosu od 1.950,00 KM. Obzirom da se prihodom iz budžeta smatra samo prihod definisan članom 3. stav (1) tačka d) i članom 10. Zakona o finansiranju političkih stranaka, a da su sredstva primljena za plaćanje zakupnine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primajući ova sredstva prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹² Stranka ne posjeduje uplatnice niti druge dokumente na osnovi kojih bi utvrdila identitet donatora.

c) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovi obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, utvrđeno je da stranka nije vodila potpune i adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Revizijom je utvrđeno da SDPBiH ima otvoren devizni račun u Vakufskoj banci, koji nije evidentiran u poslovnim knjigama stranke. Na osnovi dokumentacije utvrđeno je da je na ovom računu stranka na dan 01.01.2010. godine imala sredstva u iznosu od 665,45 KM. Uvidom u analitičke kartice deviznog računa, utvrđeno je da su sredstva uplaćena na ovaj račun 2002. godine, a da stranka o tome nije imala saznanja, kao i da nisu vršena knjiženja poslovnih promjena. Sredstva su sa ovog deviznog računa isplaćena dana 29.09.2010. godine, odnosno prenesena su na transakcijski račun SDPBiH, kada je prihod i knjižen. Stranka putem ovog deviznog računa nije ostvarila promet u periodu od 30.09. do 31.12.2010. godine.

Također je utvrđeno da OO SDPBiH Bihać u svojim poslovnim knjigama vodi saldo na transakcijskom računu u iznosu od 69,46 KM, koji je prema podacima koji su Službi za reviziju dati tokom obavljanja revizije ugašen 2006. godine.

- (2) Uvidom u poslovne knjige Glavnog odbora SDPBiH, utvrđeno je da svi rashodi nisu knjiženi u momentu nastanka obaveze, odnosno da su i troškovi nastali u 2009. godini, a plaćeni u 2010. godini knjiženi u poslovnim knjigama za 2010. godinu. Također je utvrđeno da svi troškovi nastali u 2010. godini nisu evidentirani u momentu nastanka obaveze.

Revizijom finansijskih izvještaja za 2010. godinu, utvrđeno je da je Glavni odbor SDPBiH u poslovnim knjigama za 2010. godinu evidentirao troškove konsultantskih usluga po računu iz 2009. godine u ukupnom iznosu od 47.999,00 KM. Naime, stranka je u poslovnim knjigama za 2009. godinu evidentirala samo troškove u iznosu od 16.000,00 KM, odnosno samo iznos plaćenih obaveza, dok je razliku obaveza po osnovu konsultantskih usluga platila i knjižila u 2010. godini.

Isto tako, utvrđeno je da troškovi zakupnine za prostorije koje su koristili odbori SDPBiH u ukupnom iznosu od 7.746,32 KM, troškovi električne energije i PTT usluga za decembar 2010. godine nisu evidentirani u poslovnim knjigama za 2010. godinu, odnosno obaveze stranke su iskazane u manjem iznosu u odnosu na stvarne.

- (3) Na osnovi obavljene revizije smatramo da Glavni odbor SDPBiH nije uspostavio adekvatne evidencije o prihodima iz budžeta, što je dovelo do pogrešnog iskazivanja prihoda stranke u poslovnim knjigama.

Uvidom u Glavnu knjigu Glavnog odbora SDPBiH utvrđeno je da su u okviru glavne knjige umjesto analitičkih kartica o prihodima iz budžeta, uspostavljene evidencije o Prihodima KO/OO za platni fond i Prihodima za fond solidarnosti od KO/OO. Revizijom je utvrđeno da Glavni odbor SDPBiH na ovim kontima evidentira prihode iz budžeta koja pripadaju Glavnom odboru stranke nakon raspodjele sredstava.

Također je utvrđeno da stranka sva sredstva koja primi iz budžeta svih nivoa vlasti, evidentira na kontu 3085-Tekuće obaveze za budžet. Nakon što izvrši raspodjelu sredstava između Glavnog odbora (za platni fond i fond solidarnosti) i nižih organizacionih odbora stranke, stranka vrši povrat novčanih sredstava na transakcijske račune odbora, odnosno vrši knjiženje prihoda u poslovnim knjigama Glavnog odbora i nižih organizacionih odbora stranke.

Uvidom u poslovne knjige Glavnog odbora SDPBiH utvrđeno je da je na kontu 3085-Tekuće obaveze za budžet na dan 31.12.2010. godine iskazan saldo od 185.478,00 KM, što implicira da ni Glavni odbor, a ni niži organizacioni odbori stranke nisu iskazali prihode iz budžeta u svojim poslovnim knjigama u iznosu od 185.478,00 KM.

Iz svega navedenog, smatramo da stranka nije vodila adekvatne evidencije o svojim prihodima, odnosno da treba uspostaviti knjigovodstvene evidencije koje će obezbjediti pravilno finansijsko izvještavanje.

Revizijom je utvrđeno da obrasci godišnjeg finansijskog izvještaja nisu popunjeni u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime su prekršene odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (4) Služba za reviziju je utvrdila da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije obrazac 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) popunila u skladu sa članom 11. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da SDPBiH nije pravilno iskazala stanje i promet ostvaren putem deviznog računa stranke u Raiffeisen banci. SDPBiH je u obrascu 2 iskazala sljedeće podatke: stanje na dan 01.01.2010. godine u iznosu od 89,40 KM, promet ulaza 180.692,75 KM, promet izlaza 180.550,48 i stanje na dan 31.12.2010. godine u iznosu od 231,67 KM.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, stranka je na deviznom računu na dan 31.12.2010. godine imala sredstva u iznosu od 3.276,61 KM. Međutim, uvidom u kartice prometa putem deviznog računa u Raiffeisen bank dd¹³, koje su tokom obavljanja revizije predočene revizorima, utvrđeno je da je SDPBiH na deviznom računu na dan 31.12.2010. godine imala sredstva u iznosu od 2.266,93 KM.

Na osnovi navedenog, utvrđeno je da stranka nije poslovne promjene pravilno evidentirala u svojim poslovnim knjigama, odnosno nije uskladila knjigovodstveno stanje novčanih sredstava sa stanjem sredstava na deviznom računu.

- (5) Revizijom je utvrđeno da stranka nije u obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) iskazala podatke o donatorima, odnosno nije navela jedinstvene matične brojeve za sva fizička lica koja su dala prilog SDPBiH, čime su prekršene odredbe člana 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- (6) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije pravilno iskazala režijsko-administrativne i ostale troškove u obrascu 4-1 godišnjeg finansijskog izvještaja, čime su prekršene odredbe člana 21. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- Revizijom je utvrđeno da Glavni odbor SDPBiH nije u svojim poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazao troškove električne energije za decembar 2010. godine u iznosu od 1.613,48 KM¹⁴.
- Uvidom u poslovne knjige KO SDPBiH Bihać utvrđeno je da stranka nije evidentirala niti u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove PTT usluga za decembar 2010. godine.

¹³ Kartice prometa za 01.01.-31.12.2010. u EUR, GPB, DKK i SKK.

¹⁴ Račun broj: 1191/2010 od 31.12.2010. godine u iznosu od 1.887,77 KM.

- OO SDPBiH Zenica u poslovnim knjigama za 2010. godinu nije pravilno evidentirao, niti u obrascu 4-1 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazao troškove komunalnih usluga. Naime, uvidom u analitičku karticu konta utvrđeno je da je na troškovima komunalnih usluga iskazan negativan saldo (-1.537,24 KM), odnosno da su tokom godine stornirani troškovi komunalnih usluga za iznos fakturiranih troškova pravnim licima–zakupcima prostorija u Zenici (električna energija, voda, odvoz smeća i dr.).
- Kontrolom je utvrđeno da SDPBiH nije u obrascima režijsko–administrativnih i ostalih troškova, odnosno u obrascu ukupnih rashoda iskazala troškove zakupa poslovnih prostorija koje je koristio OO SDPBiH B.Novi/N.Grad za novembar i decembar 2010. godine u iznosu od 480,00 KM.
Stranka, također, nije iskazala obaveze po osnovu zakupnine prema Općini Novi Grad na dan 31.12.2010. godine, čime je prekršila odredbu člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Napomene:

Socijaldemokratska partija BiH je tokom 2010. godine primila sredstva od inostranih donatora za realizaciju projekata, u iznosu od 90.555,66 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

DONATOR	IZNOS	DATUM
Olof Palme International Center ŠVEDSKA	22.812,16	04.01.2010.
Laburistička partija Velika Britanija	13.412,69	29.01.2010.
Laburistička partija Velika Britanija	54.330,81	18.05.2010.
UKUPNO:	90.555,66	

Dana 04.01.2010. godine, Socijaldemokratska partije BiH je primila sredstva od Olof Palme International Center za projekat “Pravda radnicima sada“, koji je provodio Forum sindikalnih aktivista SDPBiH.

Socijaldemokratska partija je dana 29.01.2010. godine primila sredstva od Laburističke partije, po projektu koji je provodio Forum mladih SDPBiH. Također, dana 18.05.2010. godine stranka je od Laburističke partije primila sredstva za projekat “Telefonska anketa“.

Troškovi predizborne kampanje

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 1.540.364,53 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije

¹⁵ Član 15.10 stav 2. propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika općine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine općine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

BiH, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla potrošiti 3.196.681,90 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovi uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da postupa u skladu sa odredbama člana 3. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
 - *da ne ostvaruje prihode od imovine koja nije u vlasništvu stranke,*
 - *da ne prima zabranjene priloge,*
 - *da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima, i*
 - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*
- *da u skladu sa zakonskim propisima vrši redovan popis na dan 31.12. svake godine,*
- *da prihode u svojim poslovnim knjigama evidentira u skladu sa kontnim planom, kao pretpostavku za pravilno finansijsko izvještavanje.*

Mišljenja smo da je stranka trebala u okviru pomoćne klase voditi evidencije o prihodima u skladu sa svojim potrebama, a da u okviru glavne knjige prihode evidentira u skladu sa propisanim kontnim planom.

Isto tako, preporučujemo da stranka uskladi svoje analitičke evidencije o novčanim sredstvima (transakcijski i devizni računi) sa bankama, odnosno da promet i stanje na deviznim računima evidentira u skladu sa računovodstvenim propisima i izvodima iz banaka.
- *da uspostavi pomoćne evidencije o naplaćenju članarini posebno za svakog člana stranke za svaku godinu¹⁶,*
- *da KO SDPBiH Bihac svojim aktom propiše maksimalan iznos potrošnje usluga mobilnih telefona, te da za svako prekoračenje propisanog iznosa donese rješenje i zaduži lice u poslovnim knjigama, odnosno da se troškovi PTT usluga terete samo za iznos odobrenog iznosa troškova¹⁷, i*
- *da za prikupljanje priloga pravnih i fizičkih lica u zemlji koristi transakcijske račune stranke¹⁸.*

Imajući u vidu da je i u prethodnim izvještajima o pregledu i reviziji Služba za reviziju dala preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, a da politička stranka nije ispoštovala date preporuke, preporučujemo Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da u što kraćem roku:

- *riješi pitanje vlasničko-pravnih odnosa nad nekretninama koje posjeduje, koristi i sa njima raspolaže.*

¹⁶ Nisu tačno evidentirane uplate članarine za članove stranke pojedinačno. Revizijom su utvrđena manja neslaganja u prihodima od članarine, koja obzirom na ukupan prihod stranke nisu značajna.

¹⁷ Revizijom je utvrđeno da je fizičko lice vršilo plaćanje prekoračenog iznosa direktno dobavljaču, te da stranka u poslovnim knjigama nije vršila pravilno knjiženje poslovnih promjena.

¹⁸ Donacije u iznosima od 5,00 do 100,00 KM su prikupljane na devizni račun SDPBiH u KM.

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je dostavila primjedbe na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja-Opći izbori 2010.

Stranka je uz primjedbe dostavila i ispravljene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, čime je većim dijelom otklonila nedostatke u popunjavanju godišnjeg finansijskog izvještaja.

U skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i preporukama Službe za reviziju, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je u junu 2012. godine izvršila povrat priloga pravnim licima koje je prikupila tokom 2010. godine suprotno odredbama člana 8. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, u ukupnom iznosu od 24.500,00 KM.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je, također, izvršila povrat više uplaćenog iznosa priloga koji je primila suprotno odredbi člana 5. Zakona o finansiranju političkih stranaka, u iznosu od 186,00 KM, čime je postupila u skladu sa preporukama Službe za reviziju.

Služba za reviziju je sve argumentirane primjedbe Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine uvažila i u tom dijelu izmijenila nalaze.

Zahvaljujemo se ovlaštenom licu za finansijske izvještaje i zaposlenim u Glavnom odboru Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Hasida Gušić, šefica Službe za reviziju

Sanja Čabrilo, revizorica

Veliborka Kenjić, revizorica

Anela Burdžović–Kapić, pomoćnica revizorice